

„Vyra ir moterį; sukūrė juos“

Katalikiškojo ugdymo
kongregacijos dokumentas
„«Vyra ir moterį; sukūrė juos».
Siekiant dialogo kelio gender
klausimu ugdymo srityje“
(Vatikanas, 2019 m. vasario 2
d.).

2022-04-21

1. Vis labiau aiškėja, kad šiuo metu
susiduriame su tuo, ką galima
pavadinti ugdymo krize, ypač
afektyvumo ir lytiškumo srityje.
Daug kur planuojamos ir

įgyvendinamos mokymo programos, kurios „perteikia tariamai neutralią žmogaus ir gyvenimo sampratą, tačiau iš tiesų atspindi antropologiją, priešingą tikėjimui ir teisingam protui“ [1]. Mūsų laikų kultūros aplinkoje plačiai paplitusi antropologinė dezorientacija neabejotinai padėjo destabilizuoti šeimą per tendenciją panaikinti skirtumus tarp vyro ir moters, juos pateikiant tik kaip istorinio ir kultūrinio sąlygotumo padarinį.

2. Šiame kontekste ugdymo misija susiduria su iššūkiu, kurį kelia „įvairios formos ideologijos, paprastai vadinamos *gender*. Jos „neigia vyro ir moters prigimtinių skirtingumą bei abipusiškumą. Priešais akis regi visuomenę be lytinių skirtumų ir griaua šeimos antropologinį pagrindą. Ši ideologija perša švietimo programas ir įstatymines gaires, skatinančias asmens tapatybę bei jausminį

artumą, iš pagrindų atsietus nuo biologinio skirtumo tarp vyro ir moters. Žmogaus tapatybė tampa individo apsisprendimu, kuris ilgainiui gali pasikeisti“ [2].

3. Atrodo akivaizdu, kad šio klausimo nedera nagrinėti atsietai nuo platesnio ugdymo klausimo, susijusio su kvietimu mylėti [3], kuris, pasak Vatikano II Susirinkimo, turėtų apimti „pozityvų ir protingą, amžiui pritaiktą lytinį auklėjimą“, įgyvendinant „neliečiamą teisę į auklėjimą, atitinkantį kiekvieno siekiamą tikslą, pritaiktą jo savitam būdai, lyčiai, kultūrai bei tėvų tradicijoms, tiesiantį kelią broliškam bendravimui su kitomis tautomis tikros vienybės ir taikos žemėje skleidimo labui“ [4]. Katalikiškojo auklėjimo kongregacija šia tema jau pateikė tam tikrų įžvalgų dokumente „Žmogiškosios meilės ugdymo gairės. Lytinio ugdymo kontūrai“ [5].

4. Krikščioniškosios antropologijos požiūriu lytiškumas yra pamatinis asmenybės sandas, vienas iš asmens buvimo, raiškos, bendravimo su kitais, žmogiškosios meilės pajautimo, išreiškimo ir išgyvenimo būdų. Todėl lytiškumas yra integrali asmenybės raidos ir jos ugdymo proceso dalis: „Būtent dėl lyties žmogaus asmuo įgyja bruožų, kurie biologiniu, psichologiniu ir dvasiniu lygmeniu padaro jį vyru ar moterimi, dideliu mastu sąlygoja žmogaus vystymąsi brendimo metu ir asmens įsiliejimą į visuomenę“ [6]. Vystymosi procese „toks skirtingumas, susijęs su abiejų lyčių tarpusavio papildomumu, visiškai atitinka Dievo planą, apimantį kiekvieno pašaukimą“ [7]. Todėl „emocinis-lytinis auklėjimas turėtų neišleisti iš akių asmens visumos ir reikalauti biologinių, psichinių-emocinių, socialinių ir dvasinių elementų integracijos“ [8].

Visą dokumentą skaitykite čia.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/lt-lt/article/vyra-ir-
moteri-sukure-juos/](https://dev.opusdei.org/lt-lt/article/vyra-ir-moteri-sukure-juos/) (2025-08-04)